

Melden ongewone voorvallen Wm 17.2

Rapportage ten behoeve van de Staat van de Veiligheid Majeure
Risicobedrijven 2015

Datum 11 mei 2016
Status definitief

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Colofon

ILT
Domein Afval Industrie en Bedrijven
Afdeling Handhaving Industrie en Ruimte

Colofon—2

1 Samenvatting—4

- 1.1 Aantallen meldingen totaal:—4
- 1.2 Meldingen BRZO—5
- 1.3 Aandachts- en verbeterpunten—5

2 Aantallen meldingen totaal—6

- 2.1 Meldingen algemeen—6
 - 2.1.1 Geselecteerd op onvoorzien, relevant—6
 - 2.1.2 Geselecteerd op grote bedrijven / TOP—7
 - 2.1.3 Geselecteerd op BRZO—8
- 2.2 Soort meldingen—8
- 2.3 Informatiebron—9

3 Meldingen BRZO—10

- 3.1 Meldingen algemeen—10
 - 3.1.1 Meldingen BRZO ingedeeld naar provincies en BRZO-regio—10
 - 3.1.2 Meldingen BRZO gerelateerd aan bedrijven en BRZO-regio—11
- 3.2 De soort meldingen—12

4 Aandachts- en verbeterpunten—13

1 Samenvatting

Voor u ligt een eerste rapportage over meldingen van ongewone voorvallen¹ in 2015 bij de majeure risicobedrijven met een nadruk op de BRZO bedrijven.

In 2014 is de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) gestart met het actief invullen van een op zichzelf passieve bevoegdheid: het ontvangen van doormeldingen van het bevoegd gezag over ongewone voorvallen bij bedrijven. De ILT heeft dit alleen kunnen realiseren door constructieve samenwerking met de (BRZO-)RUD's. In 2015 is het aantal doormeldingen fors toegenomen en kan een eerste rapportage opgesteld worden. Uiteraard nog zonder referentiekader, zodat het trekken van kwalitatieve conclusies moeilijk is. De kwantitatieve gegevens heeft de ILT gevalideerd bij de BRZO-RUD's².

De door de ILT verkregen informatie zorgt er samen met de vergunningadviesfunctie van de ILT en het interbestuurlijk toezicht dat de systeemverantwoordelijkheid van de bewindspersoon van IenM voor het VTH-stelsel op gepaste wijze kan worden ingevuld, uitgaande van vertrouwen in het decentrale bevoegd gezag en de RUD's.

De actieve inzet van de ILT is erop gericht om een open meldcultuur te stimuleren. Het doel van melden en doormelden is om uiteindelijk met elkaar te leren van de voorvallen. De ILT en de BRZO-RUD's stemmen werkwijze en resultaten met elkaar af. Deze rapportage is gericht op de betekenisvolle onvoorziene voorvallen. Dus niet het geplande onderhoud of het zogenoemde 'omgevallen verblik'. Deze eerste rapportage geeft vooral een kwantitatief beeld. Vanwege grote diversiteit in kwaliteit en inhoud van de meldingen is een kwalitatieve analyse of een trendanalyse nog niet mogelijk. De tot nu toe ontvangen doormeldingen zijn nog niet uitputtend; de ambitie is om de meldcultuur zo te stimuleren dat de doormeldingen een indicatie geven van het werkelijke aantal incidenten. Dat is nu nog niet het geval.

1.1 Aantallen meldingen totaal:

In 2015 hebben gemeenten en provincies 4072 meldingen van ongewone voorvallen aan de ILT doorgestuurd. Deze meldingen gaan over grote en kleine(re)incidenten. Ten aanzien van het meldgedrag is opvallend dat er nauwelijks of geen meldingen komen van twee provincies terwijl een derde van alle meldingen door één provincie wordt gedaan. Na een selectie op relevantie zijn er 1484 meldingen (90 % van provinciale en 10 % van gemeentelijke bedrijven) opgenomen voor een nadere beschouwing. Veel meldingen zijn erg beperkt in de gegevens over vrijgekomen stoffen, de mate van schade, hinder en overlast, getroffen maatregelen en dergelijke. Wel is een eerste beeld te schetsen van de aard van de meest voorkomende voorvallen. Ruim de helft van de 1484 ongewone voorvallen gaat over lekkage of emissie van een (gevaarlijke) stof naar de lucht (26 %) of de bodem (26 %). Er is in 12 % van de gevallen sprake van brand en in 9 % gaat het over een lekkage/emissie naar riool of oppervlaktewater.

¹ De huidige wet geeft geen vaste definitie voor een 'ongewoon voorval'. In de nieuwe Omgevingswet (bijlage bij art 1.1 van de wet) wordt de term "ongewoon voorval" als het begrip beschreven, mede gebaseerd op vaste jurisprudentie.

² Binnen het geheel aan regionale uitvoeringsdiensten zijn zes RUD's specifiek aangewezen voor de taakuitvoering op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij BRZO bedrijven. Deze zes BRZO-RUD's regelen de uniforme en integrale aanpak van VTH-taken op het gebied van interne en externe veiligheid met als doel het voorkomen van zware ongevallen bij alle Brzo- bedrijven en bedrijven met een IPPC categorie 4 installatie.

1.2 Meldingen BRZO

Binnen de groep van 1484 meldingen is een verdere afbakening gemaakt van 1209 meldingen die afkomstig zijn van één van de 750 grote³ bedrijven.

Hierbinnen vallen de 959 meldingen die afkomstig zijn van de 396 BRZO bedrijven.

Deze doorgestuurde meldingen zijn afkomstig van 35 % van de BRZO bedrijven. Dit betekent dat van 65 % van de BRZO bedrijven (=257 bedrijven) geen meldingen zijn doorgestuurd. Dat kan diverse redenen hebben:

- bedrijf heeft wel gemeld maar het bevoegd gezag heeft het niet doorgestuurd,
- er hebben zich geen ongewone voorvallen voorgedaan,
- bedrijf heeft gebruik gemaakt van maatwerk in de vergunning.

De feitelijke redenen zijn niet helder. De ILT acht het echter onwaarschijnlijk dat er bij 257 BRZO bedrijven in 2015 geen ongewone voorvallen zijn geweest.

De aantallen meldende bedrijven zijn heel verschillend in de 6 BRZO-regio's. In twee regio's hebben respectievelijk 13 en 14 % van de bedrijven meldingen gedaan. In de overige vier regio's varieert dat van 30% , 35% , 45% tot 48 % van de aanwezige BRZO bedrijven.

Een eerste beeld van de aard van de meest voorkomende voorvallen laat zien dat ruim de helft bij BRZO bedrijven gaat over lekkage of emissie van een (gevaarlijke) stof naar de lucht (31 %) of de bodem (29 %). In 11 % van de gevallen is er sprake van brand en in 7 % gaat het over een lekkage/emissie naar riool of oppervlaktewater.

1.3 Aandachts- en verbeterpunten

Deze eerste rapportage over meldingen levert voor zowel de ILT als voor de BRZO-RUD's aandachtspunten op om tot verbetering van deze taak te komen. Dit doet ieder vanuit de specifieke rol en plaats in de meldingenketen. Hierbij is het vooral aan het bevoegd gezag (in casu de BRZO-RUD's namens het bevoegd gezag) om aan de voorkant van de keten de bedrijven aan te spreken en toezicht uit te oefenen. De BRZO-RUD's zetten de ervaringen hieruit met name in voor risico-gestuurd toezicht en advisering richting bedrijven. Het is aan de ILT om aan de achterkant van de keten de analyses uit te voeren en vanuit landelijk perspectief lessen en informatie terug te leggen bij het bevoegd gezag. Door de inzet van de BRZO-RUD's komt het doormelden van ongewone voorvallen in 2015 beter op gang.

Specifieke aandachts- en verbeterpunten betreffen:

- BRZO bedrijven worden door de BRZO-RUD aangezet tot het doen van meldingen.
- BRZO bedrijven worden door BRZO-RUD en de ILT gestimuleerd om gebruik te maken van de mogelijkheid van maatwerkvoorschriften in de vergunning.
- De BRZO-RUD's gaan de werkwijze van melden afstemmen tussen de 6 regio's om te komen tot een meer uniforme werkwijze.
- De BRZO-RUD's en de ILT werken aan de verbetering van de kwaliteit en de tijdigheid van de meldingen.
- De BRZO-RUD's stimuleren de bedrijven om te zoeken naar de oorzaak van het ongewone voorval en deze informatie in te sturen als achterafrapportages. De ILT zal nadere gegevens opvragen om te komen tot relevante informatie om lessen te halen uit voorvallen.
- De ILT zal de analyse uitbreiden op kwalitatieve aspecten.
- De ILT zal het geheel van meldingen verbreden van BRZO naar de bredere groep van risicovolle bedrijven (de zogenoemde TOP⁴ bedrijven).

³ Met 'grote' bedrijven wordt hier door de ILT bedoeld de bedrijven die genoemd worden in bijlage III van het Besluit Omgevingsrecht (BOR 6.3.2). Deze bedrijven worden door de ILT "TOP-bedrijven" genoemd. Ze zijn bij veel stoffen verantwoordelijk voor het grootste deel van emissies naar de lucht en tevens verantwoordelijk voor het grootste deel van de externe veiligheidsproblematiek. Alle BRZO bedrijven behoren tot deze groep.

⁴ Besluit Omgevingsrecht; zo'n 750 grote bedrijven zijn aangewezen in het BOR waarvoor de ILT adviseur is op het gebied van vergunningverlening. Hiertoe behoren in ieder geval alle BRZO bedrijven.

2 Aantallen meldingen totaal

2.1 Meldingen algemeen

Het melden van een ongewoon voorval begint bij het bedrijf. Ieder bedrijf is volgens de Wet milieubeheer (art 17.2) verplicht om ieder ongewoon voorval te melden aan het bevoegd gezag. Daarbij moeten de gegevens zo gauw als die beschikbaar zijn, toegestuurd worden. Het bevoegd gezag stuurt deze meldingen door aan de ILT conform de Wet milieubeheer. Hierdoor kan de ILT aan het eind van de keten analyses uitvoeren en een landelijk beeld vormen. Uiteraard is de kwaliteit van de melding bepalend en dat er ook daadwerkelijk gemeld wordt.

Het is niet zinvol, gelet op de enorme diversiteit, alle ontvangen meldingen te behandelen en te verwerken.

Daarom wordt door de ILT onderscheid gemaakt tussen relevante en minder relevante gegevens. In het geval van deze rapportage voor de Staat van de Veiligheid wordt gericht op de BRZO bedrijven.

Om tot de afbakening van de relevante meldingen van BRZO bedrijven te komen, wordt er in stappen onderscheid gemaakt:

1. Onderscheid in voorzien / onvoorzien.
Alleen onvoorziene voorvallen worden meegenomen in de analyse. Gepland onderhoud dat gemeld wordt, dus niet.
2. Onderscheid in relevant / niet relevant.
Alleen relevante voorvallen worden meegenomen. Hiermee sluit de systematiek van de ILT aan bij de door de petrochemie gehanteerde indeling vanuit de richtlijn van de API⁵. Dus het 'omgevallen verblik' wordt niet als relevant ongewoon voorval aangemerkt.
3. Onderscheid in TOP bedrijf / niet-TOP bedrijf
Alleen meldingen van voorvallen bij bedrijven die genoemd zijn in het BOR 6.3.2 worden meegenomen. Dus niet de bedrijven die onder het Activiteitenbesluit vallen.
4. Onderscheid in BRZO / niet-BRZO bedrijven
Alleen de meldingen van BRZO bedrijven worden beschouwd voor de Staat van de Veiligheid. Het zijn de bedrijven met grote opslagen, chemie en industriële processen die vallen onder de speciale regeling rondom het risico op zware ongevallen (BRZO).

2.1.1 *Geselecteerd op onvoorzien, relevant*

In 2015 zijn er 4072 meldingen binnengekomen bij de ILT, van provinciale en gemeentelijk bedrijven.

Er is sprake van grote verschillen in het meldgedrag door bedrijven. In dit eerste jaar is dat een constatering van de praktijk. Zo is een groot aantal meldingen afkomstig van een beperkt aantal bedrijven in Noord Holland. Veelal hebben de grote aantallen meldingen van dergelijke bedrijven betrekking op kleine verstoringen die buiten de selectie voor de analyse vallen. De grote verschillen in aantallen en de grote diversiteit in soorten meldingen leveren wel aandachtspunten op voor de toekomst.

⁵ API = American Petroleum Institute; richtlijn om onderscheid te maken: "Process safety Performance Indicators for the Refining and Petrochemical Industries".

tabel 1: door de ILT ontvangen meldingen in 2015 ingedeeld naar provincie

Provincies	Meldingen van bedrijven voor nadere analyse.	Overige meldingen die niet nader worden geanalyseerd.	Het totaal aantal meldingen in 2015.
Drenthe	4	12	16
Flevoland	0	1	1
Friesland	0	0	0
Gelderland	106	293	399
Groningen	74	68	142
Limburg	82	22	104
Noord-Brabant	332	469	801
Noord-Holland	284	1329	1613
Overijssel	24	29	53
Utrecht	10	5	15
Zeeland	70	69	139
Zuid-Holland	498	291	789
Eindtotaal	1484	2588	4072

bij de tabel 1: Na weging van de 4072 meldingen blijven er 1484 meldingen over die aangemerkt worden als meldingen van onvoorziene relevante voorvallen. Deze worden nader geanalyseerd.

2.1.2

Geselecteerd op grote bedrijven / TOP

De wet maakt geen onderscheid in bedrijven die wel of niet moeten melden. Omwille van de werkbaarheid wordt er door de ILT een beperking aangebracht in bedrijven die in de analyse betrokken worden. De ILT richt zich bij de meldingen vooral op de grote en risicovolle bedrijven van Nederland. Er wordt gekeken naar de meldingen van ongewone voorvallen van de door de ILT genoemde ± 750 TOP⁶ bedrijven. De meldingen worden doorgestuurd door het Wabo-bevoegd gezag voor het betreffende bedrijf. Dat is een gemeente of een provincie. Deze gegevens worden verder geanalyseerd en als informatie teruggelegd bij de bevoegde gezagen om tot aanpassingen te komen of tot een meer risicogestuurde uitvoering van het toezicht en de handhaving. Hierbij wordt gericht op deze zogenaamde TOP-bedrijven. Dit gebeurt onder meer via bilaterale overleggen (zaaksgericht overleg) die de ILT voert met provincies en/of uitvoeringsdiensten over met name specifieke casussen rondom vergunningverlening. De onderstaande tabel 2 geeft inzicht in de herkomst van de 1484 geselecteerde meldingen en in het wel of niet zijn van een TOP-bedrijf.

tabel 2: bevoegd gezag meldende bedrijven

Bevoegd gezag bij Top-bedrijven	Aantal meldingen. TOP	
Provincie	1120	93 %
Gemeente	89	7 %
Eindtotaal	1209	100%
Bevoegd gezag bij NIET Top-bedrijven	Aantal meldingen. Niet TOP	
Provincie	218	79 %
Gemeente	55	20 %
(nog) niet bekend	2	1 %
Eindtotaal	275	100 %
TOTAAL van de Bevoegde Gezagen.	1484	

bij tabel 2: De 1484 verwerkte meldingen zijn afkomstig van de provinciale of gemeentelijke bedrijven. Voor 2 meldingen is nog niet achterhaald wie het bevoegd gezag is.

⁶ In [artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de wet](#) wordt de inspecteur (ILT) als adviseur aangewezen voor de vergunningverlening bij bedrijven die genoemd worden in [bijlage III](#) van het Besluit Omgevingsrecht (BOR 6.3.2.). Deze bedrijven worden door de ILT TOP-bedrijven genoemd. Ze zijn bij veel stoffen verantwoordelijk voor het grootste deel van emissies naar de lucht en tevens verantwoordelijk voor het grootste deel van de externe veiligheidsproblematiek. Alle BRZO bedrijven behoren tot deze groep.

2.1.3 Geselecteerd op BRZO

Binnen de groep van de 1209 meldingen afkomstig van TOP bedrijven, wordt nu verder een onderscheid gemaakt naar wel of niet BRZO. In het kader van de informatie voor de Staat van de Veiligheid ligt de focus op de meldingen afkomstig van BRZO-bedrijven.

tabel 3: BRZO en overig TOP bedrijf

Categoriën binnen de Top-bedrijven	Aantal meldingen TOP
BRZO	959
Overig TOP-bedrijf	250
Eindtotaal	1209

bij tabel 3: de 1209 meldingen die afkomstig zijn van TOP bedrijven zijn onderscheiden naar afkomstig van een BRZO bedrijf of niet.

In de verdere beschouwing onder hoofdstuk 3 wordt gekeken naar de meldingen van de BRZO bedrijven. Het bevoegd gezag voor een BRZO bedrijf kan een gemeente zijn of een provincie. Vanaf 1-1-2016 is dat door een wetwijziging alleen de provincie.

tabel 4: BRZO bedrijven naar bevoegd gezag.

Bevoegd gezag over de meldingen van de BRZO-bedrijven	Aantal meldingen
Provincie	872
Gemeente	87
Eindtotaal	959

bij tabel 4: De 959 meldingen van BRZO bedrijven zijn voor 91 % afkomstig van bedrijven met de provincie als bevoegd gezag.

2.2 Soort meldingen

Zoals eerder aangegeven is het in deze fase (het eerste jaar van verzamelen, verwerken en analyseren) niet mogelijk om een uitgebreide kwalitatieve analyse te maken op de geselecteerde meldingen. Voor een deel is dat gelegen in de grote diversiteit van de meldingen en de verschillen in kwaliteit van de gegevens die ingestuurd worden. Ook komen gegevens omtrent een voorval pas in een later stadium, na onderzoek, beschikbaar. Een eerste overzicht van de voorvallen naar de aard van het voorval, levert het volgende beeld op:

tabel 5: aard ongewone voorvallen

Beschrijving van de voorvallen	Totaal 1484 nader bekeken.	In %
Lekkage/emissie (gevaarlijke) stof naar lucht	392	26,4%
Lekkage/emissie (gevaarlijke) stof naar bodem	387	26,1%
Anders, (diverse)	266	17,9%
Brand	182	12,3%
Lekkage/emissie (gevaarlijke) stof naar riool	81	5,5%
Lekkage/emissie (gevaarlijke) stof naar oppervlaktewater	59	4,0%
Stop installatie ongepland (shut down)	53	3,6%
Fakkelen	50	3,4%
Explosie (gas/damp)	6	0,4%
Afblazen stoom	4	0,3%
Ongewone Ongevallen tgv onderhoudswerk	3	0,2%
Arbo ongeval (beknelling, elektrocutie, val enz.)	1	0,1%
Eindtotaal	1484	100,0%

2.3 Informatiebron

Grote, vaak opvallende ongewone voorvallen leveren vragen op uit de samenleving en de politiek. In 2015 is er over vijf van deze voorvallen informatie verstrekt aan de Staatssecretaris van I&M. Als bron voor deze informatie dient het bevoegd gezag voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving van het betreffend bedrijf.

3 Meldingen BRZO

In dit eerste jaar is er een impuls gegeven aan het (door)melden van ongewone voorvallen. Het betekent dat de 'keten' van melden tot en met de analyse ingericht moet worden. Om een goed landelijk beeld te vormen is een bepaalde mate van eenduidigheid van werken en kwaliteit van meldingen een voorwaarde. Dat is nu nog niet het geval. Vanuit de BRZO-RUD's wordt er intensief gewerkt om tot een afgestemde werkwijze en kwaliteit van meldingen te komen.

Het betekent dat er in dit eerste jaar nog geen uitgebreide kwalitatieve- of trendanalyse gemaakt kan worden. Het is vooral een constatering van de resultaten in kwantitatieve zin en in aandachts- en verbeterpunten naar de toekomst.

3.1 Meldingen algemeen

In het onderscheid zoals beschreven onder 2.1.1 komen de meldingen van gepland onderhoud (voorzien) of de kleine verstoringen niet terug in de aantallen die nader beschouwd worden. Het betekent dat de voorziene zaken en de kleine verstoringen gemeld door BRZO bedrijven niet in aantal zijn meegenomen. Sommige BRZO bedrijven melden 'alles'. Hierbij zitten veel kleine verstoringen of omgevallen verblijken. Deze aantallen meldingen zijn in aantal niet terug te vinden omdat ze buiten de selectie gelaten zijn. Een BRZO bedrijf dat alleen kleine verstoringen meldt zou buiten de onderstaande tabellen kunnen vallen. De ILT acht het niet waarschijnlijk dat er BRZO bedrijven zijn die alleen kleine verstoringen melden en verder geen relevante voorvallen. Indien het wel het geval is zou dat een kleine foutmarge betekenen die geen gevolg in het totaalbeeld heeft.

3.1.1 *Meldingen BRZO ingedeeld naar provincies en BRZO-regio*

In 2015 zijn er via de provincies, gemeenten en/of BRZO-uitvoeringsdiensten meldingen van ongewone voorvallen bij BRZO bedrijven ontvangen. Er zijn 959 meldingen geselecteerd voor een analyse.

In 2015 waren er 396 BRZO bedrijven bekend. Bij BRZO+ landelijk was het bedrijfsbestand op één moment in 2015 399 BRZO bedrijven. Het aantal BRZO bedrijven in Nederland is niet jaarlijks constant. Vanwege de dynamiek in het bedrijvenbestand verandert het aantal door het jaar heen. Sommige bedrijven vallen gedurende het jaar niet meer onder het BRZO, terwijl andere bedrijven er voor het eerst onder vallen.

Op 8 juli 2015 is de regelgeving rondom het BRZO veranderd door het in werking treden van het BRZO 2015.

In onderstaande tabel 6 zijn de aantallen BRZO bedrijven ingedeeld naar de provincies en voor taakuitvoering ondergebracht bij een uitvoeringsdienst.

tabel 6: meldingen per BRZO regio en provincie

AANTAL BRZO-BEDRIJVEN IN NEDERLAND		% Per BRZO-RUD	% Per provincie	Aantal meldingen van BRZO-bedrijven	in % afgerond per BZO-RUD	in % afgerond per provincie
DCMR Milieudienst Rijnmond	140	35%		396	41%	
Zuid-Holland	120		30%	326		34%
Zeeland	20		5%	70		7%
OD Noordzeekanaal-gebied	52	13%		268	28%	
Noord-Holland	38		10%	258		27%
Utrecht	10		3%	10		1%
Flevoland	4		1%	0		0%
OD Midden- en West Brabant	63	16%		175	18%	
Noord-Brabant	63		16%	175		18%
RUD Limburg Zuid	42	11%		62	6%	
Limburg	42		11%	62		6%
OD regio Nijmegen	54	14%		42	4%	
Gelderland	39		10%	23		2%
Overijssel	15		4%	19		2%
RUD Groningen	45	11%		16	2%	
Drenthe	5		1%	14		1%
Groningen	28		7%	2		0%
Friesland	12		3%	0		0%
Eindtotaal	396	100%		959	100%	100%

3.1.2

Meldingen BRZO gerelateerd aan bedrijven en BRZO-regio

In de onderstaande tabel is het aantal meldingen opgenomen in relatie tot het aantal bedrijven in de regio. Er is een groot verschil per regio. Van 257 bedrijven (65% van het totaal aantal BRZO bedrijven in Nederland) zijn geen meldingen ontvangen van onvoorziene relevante voorvallen.

tabel 7: meldingen en bedrijven per regio

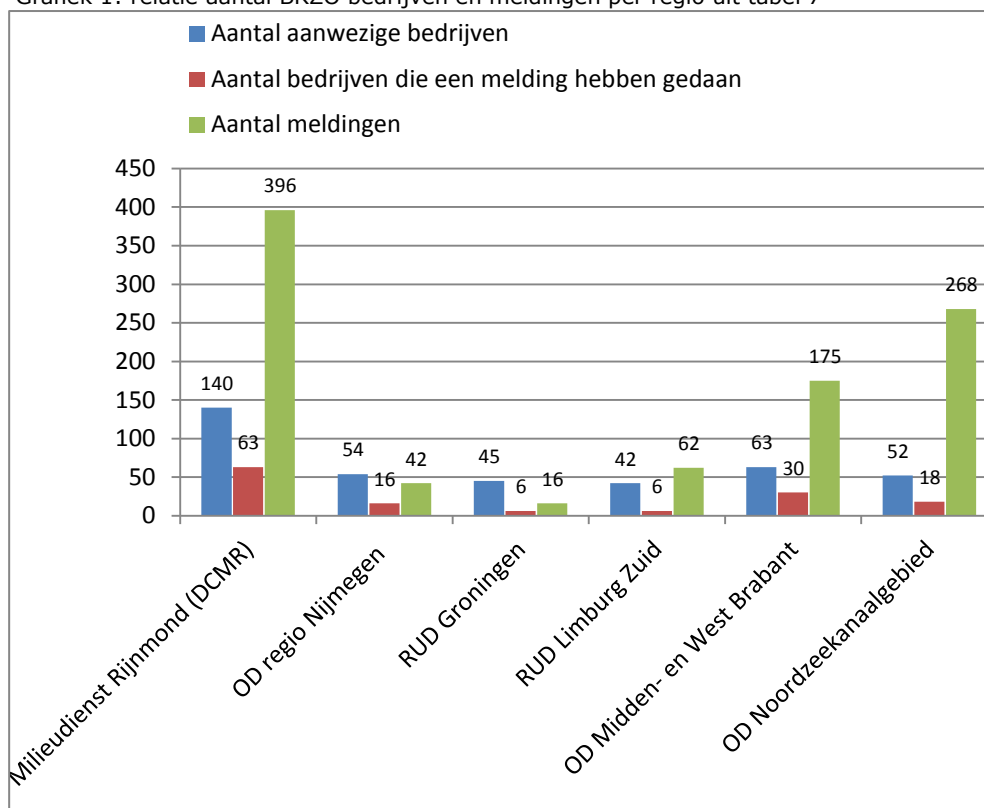
Meldingen bij de BRZO-RUDS	Aantal aanwezige bedrijven	Aantal bedrijven die een melding hebben gedaan	Aantal meldingen	% van aanwezige bedrijven die hebben gemeld
DCMR Milieudienst Rijnmond	140	63	396	45%
Omgevingsdienst regio Nijmegen	54	16	42	30%
RUD Groningen	45	6	16	13%
RUD Limburg Zuid	42	6	62	14%
Omgevingsdienst Midden- en West Brabant	63	30	175	48%
Omgevingsdienst Noordzeekanaal-gebied	52	18	268	35%
Eindtotaal	396	139	959	35%

Bij tabel 7: Er is geen beeld van de bedrijven die in 2015 geen melding van een ongewoon voorval hebben gedaan. In bilaterale overleggen met de betreffende uitvoeringsdienst wordt dat besproken. In sommige gevallen is er sprake van maatwerkvoorschriften waardoor minder relevante meldingen binnen het bedrijf blijven. In sommige gevallen herkent men het beeld dat er niets gemeld

wordt vanuit het goed functioneren van het bedrijf. In andere gevallen blijft het een vraagteken waarom er geen meldingen zijn. Het levert aandachtspunten op voor de toekomst.

Grafiek 1: relatie aantal BRZO bedrijven en meldingen per regio uit tabel 7

3.2

De soort meldingen

In deze fase is het niet mogelijk om een uitgebreide kwalitatieve analyse te maken op de geselecteerde meldingen van de BRZO bedrijven. Voor een deel is dat gelegen in de grote diversiteit van de meldingen en de verschillen in kwaliteit van de gegevens die ingestuurd worden. Daarnaast is het vaak ook zo dat gegevens omtrent een voorval pas in een later stadium, na onderzoek beschikbaar komen. Een eerste uitkomst van de soort voorvallen levert het onderstaande beeld op in tabel 8.

tabel 8: aard ongewone voorvallen bij BRZO bedrijven

Aard van de voorvallen bij BRZO-bedrijven	959 meldingen nader bekeken	In %
Lekkage/emissie (gevaarlijke) stof naar lucht	297	31,0%
Lekkage/emissie (gevaarlijke) stof naar bodem	282	29,4%
Anders, (diverse)	125	13,0%
Brand	112	11,7%
Fakkelen	37	3,9%
Lekkage/emissie (gevaarlijke) stof naar riool	33	3,4%
Lekkage/emissie (gevaarlijke) stof naar oppervlaktewater	33	3,4%
Stop installatie ongepland (shut down)	31	3,2%
Explosie (gas/damp)	3	0,3%
Ongewone voorvallen tijdens onderhoud	3	0,3%
Afblazen stoom	2	0,2%
Arbo ongeval	1	0,1%
Eindtotaal	959	100,0%

4 Aandachts- en verbeterpunten

Deze rapportage is een eerste beeld over meldingen van ongewone voorvallen met een focus op de BRZO. In de contacten tussen de ILT en de BRZO-RUD's is in 2015 een goede afstemming gevonden om te komen tot een waardevolle informatie-uitwisseling. In deze samenwerking wordt gezocht naar verbetering ten dienste van het vergroten van de veiligheid en het belang van de leefomgeving. Hierbij worden aandachts- en verbeterpunten opgepakt ieder vanuit de specifieke rol en plaats in de meldingenketen. Hierbij is het aan het bevoegd gezag (ic de BRZO-RUD's) om aan de voorkant van de keten de bedrijven aan te spreken en toezicht uit te oefenen. Het is aan de ILT om aan de achterkant van de keten de analyses te plegen en lessen en informatie terug te leggen bij het bevoegd gezag.

Vanuit de praktijk zijn de volgende aandachts- en verbeterpunten benoemd:

No	Constatering	Aandachts- verbeterpunt
1	Van veel bedrijven zijn geen meldingen doorgestuurd.	Stimuleren van het (door)melden. BRZO bedrijven door de BRZO-RUD aanzetten tot het doen van meldingen van ongewone voorvallen.
2	Er is een grote diversiteit in meldingen qua relevantie. Sommige bedrijven melden ook veel kleine verstoringen.	Stimuleren maatwerk. Bedrijven worden door BRZO-RUD aangezet om gebruik te maken van de mogelijkheid van maatwerk bij het melden van ongewone voorvallen zoals beschreven in de Wet milieubeheer art 17.2.4. Hierdoor wordt er in een vergunning vastgelegd welke voorvallen direct gemeld moeten worden en welke intern geregistreerd kunnen worden. De ILT zal het maatwerk in bilaterale contacten met het bevoegde gezag stimuleren.
3	Er is een diversiteit in de werkwijze van melden.	Uniformeren van de werkwijze van melden De BRZO-RUD's gaan de werkwijze van melden afstemmen tussen de 6 regio's om te komen tot een meer uniforme werkwijze.
4	Veel meldingen hebben een beperkte inhoud aan gegevens.	Verbeteren van de kwaliteit van meldingen De BRZO-RUD's en de ILT werken respectievelijk zowel in projectverband als in bilateraal contact met de 6 regio's aan de verbetering van de kwaliteit van de gegevens en de tijdigheid van de meldingen. Hierbij moeten zaken aan de orde komen als inzicht in de vrijgekomen gevaarlijke stoffen, de mate van schade, hinder en overlast, de ontstane maatschappelijk onrust. Daarnaast zal er ook aandacht moeten komen voor de getroffen maatregelen om dergelijke voorvallen in de toekomst te voorkomen.
5	Nadere gegevens over onder andere vrijgekomen stoffen en oorzaak blijven vaak uit.	Stimuleren insturen nadere gegevens. De BRZO-RUD's stimuleren de bedrijven om te zoeken naar de oorzaak en deze gegevens in te sturen als achteraf rapportages. De ILT zal nadere gegevens opvragen om te komen tot relevante informatie om lessen te leren uit voorvallen.
6	Analyse op kwaliteit is onvoldoende mogelijk.	Verbeteren van analyses. De ILT zal in de komende jaren de analyse uitbreiden op kwalitatieve aspecten.
7	Beeld van de doelgroep is beperkt tot BRZO	Verbreden van het beeld van ongewone voorvallen. De ILT zal in de komende jaren het geheel van meldingen verbreden van BRZO naar de bredere groep van risicovolle bedrijven (de zogenoemde TOP bedrijven).